

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Helyben:		Vidéken:	
Egy óra	30.000 K	Egy óra	36.000 K
Három óra	90.000 K	Három óra	108.000 K
Egyes szám köznap	1200.	vasár- és ünnepnap	2000 K

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap.

Debrecen kölcsöne

Hosszas várakozás után végre bejelentés előtt áll a vágy: Debrecen város külföldi kölcsöne ma már biztosítottan tekinthető. A kormány a Spayer-bankhálzával aláírta a végleges szerződést s a gyógyszer-dollárokat augusztus hónapban már le is olvassák a városi tanács asztalára.

Tény az, hogy ez a kölcsön nem egészen úgy néz ki, amilyennek mi szeretnénk volna látni. Tény az, hogy a feltételek súlyosak s ami még nagyobb baj — a kölcsön kevés, de az is vitathatatlan tény, hogy a város felogatást nem tűrő pénzügyi szükségére bizonyos mértékig kielégítést fog találni. Megnyílik a lehetősége annak, hogy Debrecen város legáltalább részét megvalósítsa azoknak a terveknek, melyek a fejlődés szempontjából kiváló fontosságnak s új irányt vannak hivatva adni az évtized óta stagnáló, kényszeredetten viódó városi életnek.

Debrecen város közgyűlése néhány nap múlva kijelöli azokat a szükségeket, melyeknek kielégítését a sok közül legsürgősebbnek itéli. Kétségtelen dolog, hogy a város irányítói nagyon kényes helyzetben lesznek, mert mostani elhatározásukra a jövő nagy és elháríthatatlan felelőssége fog nehezedni.

Az első nehézség az, hogy a kölcsönből alig egyötöde fedezhető azoknak a szükségeknek, melyek ez idő szerint megvalósításra várnak.

A nagy beruházási tervet tehát meg kell — ötödni. Fájdalmas műtét ez, olyan, mint ha valaki előre kiszínezett, rajongott álmaiból halálra kénytelen itélni többeket, pedig ép oly kedvesek neki ezek is, mint a megkegyelmeztettek. Debrecen városi beruházási programja is csak a maga kerek egészében teljes és harmonikus, ha már meg kell bontani, ezt a kerekedséget és harmóniát, nagyon nehéz lesz amaz pénzügyi, kulturális és gazdasági egyensúlyát ismét megteremteni.

Ez olyan pont, aminél megállani nem lehet. Nincs több pénz — tehát összebb gombolkozom. Vigasz és remény legfeljebb az lehet, hogy az elkövetkező éveknek hozni kell újabb tőkét Debrecennek. Bár a tőkeszerzés felállított korlátai szintén súlyosak, az nem lehet kétséges, hogy Debrecen város a maga horribilis ingatlantartalékával találni fog mindenáron tőkét, találni azért, mert az fogja felkeresni. A jó adós rendkívül keresett és megbecsült alany a gazdasági életben.

A másik nehézségnek most kezdenek mutatkozni tünetei. Nincs egyenes álláspont a beruházást illetőleg. Dul a harc, az egyik vízvezeték, a másik utburkolást, a harmadik kislakásokat, a negyedik busásan

kamatkozó gazdálkodást stb.-t szeretne csinálni.

Vigyázzunk, ne dobálkózzunk tetszetős, hangulatos programokkal, hanem számoljunk kreálisan, ceruzával a kezünkben. — A jövő felelőssége már mereszti kérdőrevonó szeméit.

Tehát számoljunk.

Mindenki tudja, mindenki érzi, hogy nagyon sok kulturális közegészségügyi beruházást kellene tenni. — Mindenki tudja, hogy ez a befektetés nagyon gazdaságos volna, mert ha 10—20 év múlva is, de jobblét derülne újonnan fel.

A kormány ma dönt a házbérrendelet, a szorzószám és a gabonaexport ügyében.

Fontos kérdések a mai minisztertanács előtt. A lakberek szorzószáma 14.500 lesz.

Budapest, július 16.

A kormány tagjai Vass József helyettes miniszterelnök elnöklésével holnap minisztertanácsot tartanak, a melyen

a gazdasági élet fellendítésére vonatkozó intézkedések életbe léptetését beszélik meg.

Elsősorban a gabonaexport, a külföldi államokkal kötendő gazdasági szerződések kérdése kerül szóba.

Vass József helyettes miniszterelnök a minisztertanácsban be fogja terjeszteni ezenkívül az augusztusi házbérek fizetésére vonatkozó rendelet tervezetét. Az augusztusban esedékes házbérnegyed fizetésére vonatkozólag ugyanis különböző — komplikációkat váltott ki az a körülmény, hogy még bizonytalanság uralkodik a tükretben, milyen lesz a lakberek és boltberek átszámítási kulcsa.

Bud János dr. pénzügyminiszter már ismétellen kijelentette, hogy az összes vonatkozásokban a 14.500 koronás aranykorona átszámítókulcsot akarja életbe léptetni és ez vonatkozni fog úgy az illetékekre, mint minden más állami és magánszolgáltatásra is. Természetes tehát, hogy

ez a szorzószám érvényes az augusztusban fizetendő házbérek kivételénél is.

A rendelet intézkedni fog e tekintetben, valamint arra nézve is, hogy a lakberek és boltberek — úgy, mint a májusi házbérfizetésnél is történt — bizonyos esetekben most is részletekben legyenek törleszthetők.

Tárgyalni fogják még a minisztertanácsban a beruházási program pénzügyi fedezetét is. Vass József miniszterelnök helyettes ez ügyben

De! Fordítsuk meg a kérdést. Ennek a kölcsönnek évi törlesztése sok-sok milliárdra fog rugni. Ezt meg is kell fizetni. Még pedig Debrecen városnak. Még pedig egészen, bizonyosan az adózó polgárságnak akkor, ha a kölcsönt 10—20 év múlva gyönyörű erkölcsi kamatot hozó forrásokkal támjűk be. Akik tehát ma a városi lakosság érdekeire hivatkoznak, közegészségügyi célokat forszíroznak, ha szolgálnak a jövőnek, de árthatnak, nagyon árthatnak a mai polgárságnak. Mert akkor ezt a sok-sok millárdot a polgárságnak kell kifizadni. Annak a polgárságnak,

amelyik már is roskadozik, tántorog a feire egymásután hulló csapások és köterhek alatt.

Tehát alkudjunk meg a helyzettel. Ezt a kölcsönt nem szabad és nem lehet másképp befektetni, csak úgy, hogy valóságos, pénzben megszámlálható pozitív kamatot hozzon. Csak úgy, hogy egész kamatát meghozza. Elvégre a jövőnek is leggazdagabb, legreményteljesebb biztosítéka az, ha a mai generáció boldogul, lélegzik, mert akkor építeni tud a jövő számára is.

megvalósításában az egyes állami beruházások és a közmunkák.

A kormány beruházási programjában tudvalevőleg első helyen áll a kislakásépítő akció, amelyre nézve már minden előkészítő lépés is megtörtént. A népjóléti minisztériumban báró Petrichevich-Horváth Emil államtitkár intézi ezt az ügyet, aki szabadsága alatt is foglalkozik a nagyjelentőségű kérdéssel. A holnapi minisztertanács tárgyalni fogja azokat az előterjesztéseket is, amelyeket az államtitkár ebben az ügyben már a népjóléti miniszternek tett. — hogy a munka gyors megindítását semmi sem késleltesse.

A Máv- műhelyfőnökség tisztelgése.

Balás Károly kormányfőtanácsos előtt.

Az üzletvezetőségtől független testületet alkotó máv. műhelyfőnökség küldöttsége Kabay György főfelügyelő műhelyfőnökkel az élén tegnap: csütörtökön délelőtt tisztelgett Balás Károly üzletvezető előtt Kabay főfelügyelő meleg, szívből jövő keresetlen szavakkal köszöntötte a magas kitüntetésben részesült kitűnő vezér férfit és beszéde során nagy erővel emelte ki Balás Károly meleg szeretetét involváló nemes egyéniségének két alapvillérét: a legnemesebb értelemben vett mélységes szociális érzést és a nemzeti kultur törekvéseknek, a művészi szépek rajongó szeretetét.

Balás Károly üzletvezető mélyen meghatva köszönte meg a szívéhez talált őszinte, meleg és nagy szeretetet sugárzó szavakat. Érzéstől át meg áthatott, gondolati szépségekkel ékes beszéde során hangsúlyozta azt a nagy összekötő kapcsolatot, amely a külön munkakörben mozgó, de szorosán egy célra törő két faktort: a műhelyt és az üzletvezetőséget összekapcsolja. Nagyon a szívéhez van növe a műhely, — mondotta az üzletvezető, — mert mikor Budapestről: a kultur központból ide, vidékre lejött, megremegettette azt a gondolat,

hogy elszakadtak azok a közvetlen meleg szálak, amelyek Budapesten a kultur élet gócpontjaihoz fűzték és úgy érezte, kitölthetetlen üresség fog maradni reá! Boldogan családott, mert kint a műhelytelepen elevenező pezsgő kultur életet talált és itt találta meg a bölcsőjét a — nagyon is a szívéhez nőtt — filharmónikus egyesületnek! Boldog örömmel töltötte el az, hogy ezen a telepen forró hazafisággal telt szívű igaz magyar munkásokat talált, kik míg páratlan szorgalmu szakmunkáival szolgálják egyaránt a vasut nagy közgazdasági ügyét, egyszersmind forró lélekkel áldoznak a kulturának; ez adta a szívébe azt a mélyen gyökerező, meleg szeretetet, mely őt a műhelyhez fűzi s melyet a szálló idő mind bensőségesebbé érlelt meghatott örömmel fogja a műhely derék, igaz magyar népével együtt ez-entul is szolgálni a nemzeti kulturának és hiszi, hogy ezuton: szerencsétlen, földre tiport hazánk feltámadásának is szent ügyét!

A melegen szívből markoló, meghatón szép beszédet dörgő éljenzéssel fogadta a műhelyfőnökség tisztviselői, altiszt, munkást, magába ülő népes küldöttsége.

A nap folyamán tiszteltt meg az új kormányfőtanácsosnál: **Demkó Jenő** ny. áll. titkár, postafőigazgató, **Ghiczy Tihamér** kerületi rendőrkapitány **Medgyaszay Miklós** nyug. árvasszéki elnök és a debreceni közélet számos más tagja. A még egyre sűrűn érkező levelek, és sürgönyök nagy tömeg; plastikusan mutatja azt a mélyszégyen szerzetet és becsülést, amely a legszélesebb körre terjedő mértékben öleli körül **Balás Károly** meleg szívű, nagy értékű alakját.

Villamost a Homokertbe.

Debrecen, 1925 július 16.

Igen tisztelt Főszervező ur!
Két helyi lapban jelentek meg közérdekű cikkekről, hogy szükséges-e a homokerti Szabó Kálmán utcán át vezető villamos létesítése? vagy a Monostorpályi uti mellett érvő F. L. nevű urnák az indokai a nyomósabbak?
Alantirtt 35 év előtt érkeztem ide, s mert akkor is nyomasztó helyzet uralkodott a lakás viszonyok terén, — magam is a kertszékekben kívántam egy kis családi hátelek szert tenni.
Igy jutottam a Homokertbe, hol az akkor még névtelen, ma már nevenemről elkeresztelt utcában szerettem egy kis szőlőt pártával együtt, amelyet lakásszájdomitani kívántam.
Ez az óhajításom csak most sikerült, amikor már, réhány ügybuzgó birtokos társammal váltvetve, sikerült a mintegy 138 holdnyi területen letelepült és ott lakásokat építő körülbelül 4000 lelket számláló lakosságnak, óvodát, iskolát, üzlethelyiségeket, ref. olvasókört teremteni, a zeg-zugos főutcat, kisajátítások után — valóságos boulevard szerű nagy utvonallá átalakítani.

Mostani törekvésein 2 irányban mozognak. Elsősorban már biztosítva van a templom építésének ígérete; ami azért is elmaradhatatlanul megvalósítandó, mert Debrecenben az Isten háilékai közül az egyik hónapok óta zárva van és lebontásra kárhözhatott.

A másik óhajításunk a vágóhidtól egyenes vonalban — a Máv. állomásig vezető villamos vasuti vonal kiépítése, amely a háboru előtt már — annyira elő volt készítve, hogy ha ki nem tor a háboru, majd a 2. forradalom és az oláh megszállás — akkor a Szabó Kálmán utcán már régóta csillingelnének a villamos vasuti kocsik.

Kövér Gyula birtokos társam már felsorakoztatta azokat az érveket, amelyek a Kossuth utcai vonalnak a vágóhidon Szabó Kálmán utcán át a Máv. állomásig meghosszabbításával egy körvasut létesítése mellett harcolnak; ezekhez én még annyit kívánok csatolni, hogy a Szabó Kálmán utcából számos zsák utca nyílik; többek között a Kis Áron Hegyi Mihályné és Harsányi Gusztáv utcák is, amelyeknek nagy számú lakosság — a Monostorpályi utra nem csak kiutni nem tud (ha csak árokugrásban nem sportol), de rájuk nézve nagy kerülőt jelentene, ha valahol a Váradi utcai temetőnél ültethetnek fel; mert mire oda jutnak, már a Máv. állomásig is elérhetnek per pedesapostolórum.

A Szabó Kálmán utcai vonal a Homokkert 2 egyenlő részre metszi minden utcából könnyen megközelíthető, az 1914. év előtti hónapokban megtörtént hatósági bejárás (traéinrozás) munkálatai a városüzemeltetés bizonyára feltalálható, kevesebb is kerülne, mint a Monostorpályi uti kerülő, amely utóbbi vonalon utasra számítani alig lehet, — a teherforgalom pedig a sertésvásártér és vágóhid felől a Máv. állomásra a lehető legegyszerűsőbb.

Igen sok nyomtatékos indokot hozhatunk meg fel a Szabó Kálmán utcai terv mellett a miket különösen Kövér Gyula ru már nagy részét kimérített, de ugy hiszem a debreceni intézőkörtök bölcs mérlegelése mellett bizván bizhatunk abban, hogy a H. E. V. nem a külső szántóföldeknek hanem a sűrű lakosságú Homokkertenek fogja a várua várt kedvező megoldást biztosítani.

Ezek közléseért köszönetemet nyilvánítva maradtam az igen tisztelt Főszervező urnak lekötölezett híve

Harsányi Gusztáv,
curiai bír.

FEJFÁJÁS,

nátha, szédülés, kábultság ellen legjobb az

Antidol

Fél perc alatt hat! 1 üveg: 85 adag.
Ára 120 K. Jelenlegi szorzószám 8700.

Főlerakatok: Mihailovits Jenő, Grósz Nagy Ferenc, Bardách Dezső gyógyszer-tárosoknál.

Egy tíz éves kis fiúnak tragikus halála a nagyerdei gőzfürdő vizében.

Néhány percre magára maradt a kádban a kisfiú s ez alatt következett be a halál. — A kisfiú többször lemerült a vízbe, egy ilyen lemerülésnél szívzélhűdés érte.

Megrendítő halálos szerencsétlenség történt tegnap délután a nagyerdei fürdőben. A tragikus csapás egy közismert és általánosan becsült debreceni iparost sújtott, akinek tragikus körülmények között tíz éves kislára csapott le a szörnyű végzet. A megrendítő szerencsétlenség a következő módon folyt le.

Böszörményi Pál tegnap délután Kálmán nevű 10 éves kislával kiment a nagyerdei fürdőbe. Az édes-apa a pénztárnál két jegyet váltott a közös kádfürdőbe, majd mindketten bementek a fürdőbe. Az apa is, fia is a közös kádfürdőben tartózkodtak.

A kisfiúnak pajzán jökedve volt és nagy örömmel, vidáman lubickolt a vízben, amit annál is inkább teherelt, mert a kora délutáni órákban mindössze 15—20-an voltak a nagy kádtéremben és így a kisfiúnak, aki jól tudott úszni, újszólván korlátlan tere volt a kedve kitöltésére. Az apa látván, hogy milyen jól találja magát kislája, egészen nyugodtan magára hagyta néhány percre és bement a kádtérlem mellett levő gőzszobába.

A kisfiú magára maradt.

Ez alatt az idő alatt történt a végzetes szerencsétlenség, amelynek szemtanúja, dacára annak, hogy többenfürdöttek a kádfürdőben — nem volt.

A kisfiú, ezután is, hogy magára maradt, továbbra is a kádban tartózkodott s valószínűleg folytatta lubickolásait. Már előzőleg is többször lemerült a víz alá, majd újra fölszállt, nint általában az — úszók — szokták csinálni. Egy ilyen lemerülés tartogatta számára a kegyetlen halált, amit bekövetkezésekor senki sem vett észre, ami úgy magyarázható, hogy pillanatnyilag nef tünt fel épen többszöri lemerülése miatt, hogy a halál a kisfiút utólrta a vízben!

Ugyan ebben az időtáiban ment fürdőni a kádtérembe Csósz József 15 éves cipésztanonc, aki alighogy beleugrott a vízbe.

a lába belebotlott egy kemény tárgyba, azonnal lenyúlt a víz alá és megdermedve húzta ki a víz alól lábánál fogva a kis Böszörményi Kálmán holttestét.

A borzalmas látványra valóságos rémület vett erőt a fürdőzőkön, akik nem vették észre a halált.

Leirhatatlan, szivettépo jelenet volt amikor a szerencsétlen apa — aki a nagy riadalomra azonnal a kádtérembe rohant — a néhány perccel előbb vidáman kedvét töltő kisfiát holtan látta viszont.

Az első pillanatokban meg sem tudták magyarázni a megrendítő esemény okát, először arra gondoltak,

hogy a gyermek belefult a vízbe, de mint később kiderült, ez a feltevés téves volt.

A kisfiú holttestét kivették a vízből s a kád mellett helyezték el, a hol a mesterséges lélekzéssel próbálták életre keltetni. Közben a fürdő alkalmazottak értesítették a rendőrséget és a mentőket is. A szerencsétlen, teljesen összetört apa megkövülten állott gyermeke előtt, nem tudván számot adni a történetekről.

A Műemlékek Bizottsága megvizsgáltatta a lebontásra ítélt Kistemplomot.

Schulek műépítész véleménye a Kistemplom műemlék-értékéről. — A templom beosztása nem kávinista jelegű. A külső frontnak nics stílusa.

Az örök bezárásra ítélt Kistemplom tudvalevőleg 1729-ben épült s így Debrecen legrégebbi még ma is álló épületének tekintendő. Azóta a templom többszöri gyökeres renováláson esett keresztül, amelynek eredeti csaknem teljesen megfosztották.

Az egyik főszlop súlyedése miatt a szakértők meghallgatása után elrendelte az egyház a templom bezárását, amit a templom lebontása fog követni. Ez a körülmény szolgált indokul a

Műemlékek Országos Bizottságának arra, hogy a lebontásra ítélt templomot, mint műemléket vegye vizsgálat alá. A Bizottság Schulek János országos nevt műépítész küldte Debrecenbe a szemle megejtésére.

Schulek műépítész tegnap délután érkezett Debrecenbe s délután Juhász Nagy Sándor egyház főjegyző társaságában megnézte a Kistemplomot. Szemléje eredményéről írásbeli jelentést fog készíteni az Országos Bizottságnak.

A tegnapi előzetes szemle eredményeképen megállapította Schulek műépítész, hogy a templom beleső tere, tehát o beseje igen szép. Ámbar a három hajós rendszer miatt nem tekinthető kávinista stílusnak.

A külső frontot a sokféle toldozás-foldozás, renoválás teljesen össze rongálta, úgyhogy ma már képvisel semmiféle stílust.

Még legjobban a torony tetszett Schuleknek, bár a torony mai alakja kényszerű helyzetben kapta ezt a formát, mikor tudvalevőleg 17 évvel ezelőtt egy szélvihar leszakította a tetőt. A bástyaszerű torony Schulek szerint, igen érdekes és szép, de sehog sincs harmóniában a templom alakjával.

Nagyon csudálkozott Schulek műépítész azon, hogy miképen súlyed-

A helyszinre siető mentők dr. Balogh egyetemi orvos vezetése mellett

az életre keltés minden lehető módjával megpróbálkoztak, de sikrtelenül, a gyermeket nem tudták feléleszteni.

Ezalatt megérkezett a rendőri bizottság is Vitéz Sarkadi Ferenc rendőrfogalmazó és dr. Tamássy Géza ügyeletes rendőrorvossal, aki megvizsgálta a szerencsétlen gyermek holttestét és megállapította kétséget kizáróan, hogy a halált szívzélhűdés okozta.

A megfuladás esete ki van zárva, mert a gyermek belső részében egy csepp víz sem volt.

A mentők a kis fiú holttestét az egyetemi hollaházba szállították, ahol fel fogják boncolni.

hetett a föld eredeti szintjétől ily sokat a templom, ami csak amellet bizonyít, hogy az építésnél kardinális hibák történtek, a rossz talai választása miatt.

Schulek ma folytatja vizsgálódásait.

A különös kívánság.

Amikor az áldozat apja és fivére megnézik a gyilkos kivégzését.

Pittsburgból jelentik: Pinchot kormányzó megengedte, hogy Ottó Jovanovic és fia végignézhessék egy Edwards nevű néger gyilkos kivégzését.

A néger egy évvel ezelőtt amikor Jovanovic rendőr le akarta tartóztatni, agyonlőtte a rendőrt.

A megvilított ember apja folyamodott a kormányzóhoz, hogy másik fiával együtt, aki szintén rendőr, végignézhesse a néger kivégzését s a kormányzó most ezt a kérést teljesítette.

Drágább lesz egyes szivar és dohányneműek ára.

A pénzügyminiszternek közel jövőben megjelenő rendelete szerint július 19-től kezdve a dohányneműekre új díjszabás lép életbe. A trabukónak eddigi 2300 koronás ára helyett 2100 koronás, a britanikának 3000 koronás ára 2500 korona lesz. A többi szivarárak változatlanok. A hercegovina cigaretté ára 300 korona helyett 350korona. Duna cigarettá 150 korona helyett 200 koronára emelkedett.

„ISTVÁN KIRÁLY” SZALLODA
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8.
Budapest legelsőrendű, modern berendezésű családi szállója.
Méréselt árak, figyelmes kiszolgálás, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift, stb. — A Nyugati pályaudvar közelében, a Keleti pályaudvartól a 46, 1, 38, és 15. számú villamosokkal pár perc alatt közelíthető meg. o—o—o—o

Az ALFÖLDI pince-vendéglőben RACZ SÁCI teljes zenekarával minden este muzsikál.

Hajdudorog hatvan hold földet ad a gör. kath. internátus céljaira.

Görög katoikusok dőszgyűlése Dorogon.

A magyar gör. kath. tanítók f. hó 15-én tartották meg nagygyűlésüket Hajdúdorogon. Ebből az alkalomból a gör. kath. tanítóság majdnem minden tagja Hajdúdorogra utazott. Az érkező vendégeket nagyszámú közönség jelenlétében Tóth M. Pál főbíró a község. Lengyel János igazgató-tanító pedig a hajdúdorogi tanítóság nevében üdvözölte.

A tanító gyűlést a község díszközgyűlése előzte meg, melyen megjelent Berlányi miniszteri tanácsos, Simon dr. kultuszminiszteri titkár, Középesi bősörményi főszolgabíró, Setreczky miskolci kir. tanfelügyelő, Szabó Bertalan nánási járásbíró, Zsatkovics Sz. Bazil rendi szerzetes, számos gör. kath. esperes és lelkész és mások.

A díszközgyűlés szónoka dr. Oláh István volt, aki magasszónyalású beszéd keretében emlékezett meg Hajdúdorog nagyemlékű férfairól és a község évtizedes küzdelméről, melyet a magyar gör. kath. egyházi nyelv és később a hajdúdorogi gör. kath. püspökség megteremtése érdekében folytattak szembenézve s leküzdvén minden akadályt. Bejelentette, hogy Hajdúdorog a most felállítandó gör. kath. internátus megteremtésében is részt óhajt venni

s felajánlja az internátus céljaira azt a 66 kat. hold földet, mely a hajdúdorogi kath. püspökségnek már előbb felajánlott akkor, ha a püspökség Hajdúdorogon fog székelni, addig tehát az internátus használja ezt a földet. Ha pedig a püspökség idővel Hajdúdorogra költözik, úgy 20 kat. hold földet fog a dorogi internátusnak adni. Ezenkívül ingyen telket bocsát a felépítendő internátus céljaira.

Ezután a tanítók tartották meg nagygyűlésüket s örömmel vették tudomásul Hajdúdorog község eme nemes és bőkezű támogatását s egyhangú lelkesedéssel kimondották, hogy az internátust Hajdúdorogon állítják fel, egyben felkérlik a magyar gör. kath. papságot s az egyház községeket, hogy e nemes és kulturális törekvésükben úgy erkölcsileg, mint anyagilag támogassák. A tanítóság a maga részéről személyenként 75 aranykorona egyszermindenkori befizetésével járul hozzá az alapításhoz. Több kisebb ügy elintézése után a gyűlés délután 3 órakor ért véget.

Itt említjük meg, hogy a vendégeket két napon keresztül Hajdúdorog község, a gör. kath. iskola és az egyház látta vendégül.

Nagy felhőszakadás Budapesten.

Uccákat, pincéket öntött el a víz. — A Népszava helyiségei víz alatt állanak.

Budapest, július 16.

A ma délutáni órákban felhőszakadásszerű zápor volt a fővárosban, amely majdnem két és fél óra hosszat tartott. A zápor különösen a főváros hiányosabban csatornázott részeiben okozott jelentékenyebb károkat, így a Munkácsi, a Podmaniczky és a Szondi ucca közötti terepen, amelynek egész kocsijárója térdig érő víz alá került, mert az uccában készülő házépítkezés anyagaival az ár eltorlaszolta a csatorna nyílásokat. A Podmaniczky uccától a Lehel térig vezető alagút, amely a nyugati pályaudvar sínei alatt visz át, még az esti órákban is mintegy háromnegyed mé-

teres víz alatt van, úgy hogy a közlekedés ott teljesen megszűnt. Ezem a környéken mintegy 15 pinceüzletet öntött el a víz.

A felhőszakadás különösen a VI. VII. és VIII. kerületben okozott nagyobb károkat. A VIII-ik kerületben a Nagytemplom uccában a Janina szivarakahüvely gyár raktára, a Konti uccában a Népszava helyiségei kerültek víz alá. A tűzoltóságot mintegy 300 helyről hívták segítségül és az esti órákig 36 árvízvédelmi szivattyút bocsátottak a károsultak rendelkezésére a tűzoltóság részéről.

Karácsony éjszakáján nyolcvan millió árut lopott el egy Hatvan-utcai üzletből.

A debreceni törvényszék két évre ítélte a betörőt

Emlékeztet még, hogy 1924. december 24-én, Karácsony éjszakáján ismeretlen tettesek betörték Schwartz Bertalan Hatvan-utca 9. szám alatt levő bazár üzletébe és azt teljesen kifosztva összesen 80 millió korona értékű rőfös és rövidárut loptak el.

A rendőrség hosszas nyomozás után elfogta a betörés tettesét Márkus Mór foglalkozás nélküli kereskedősegéd személyében aki Mayer Zoltán nevű özöta elmeógyógyintézetben utalt társával együttesen törte fel álkulcs segítségével az üzletet és annak tartalmát 3-4 nagy csomagban összehalva a mezőtúri vásáron elkötvettyölték, mintegy 16 millió koronát szedve össze a lopott holmikért.

A nagyszabású betörési ügyben ma délelőtt tartották meg a főtárgyalást a debreceni törvényszéken dr. Lakatos Gábor törvényszéki tanácselnök elnöklésével.

Márkus Mór elsőranku vádlottat rab ruhában Nyíregyházáról kísérték át a mai tárgyalásra, ahol szintén loptások miatt ítélték el és most azt a büntetését tölti ki a nyíregyházi törvényszék fogházában.

Vádlotta még a királyi ügyészség Vunder Sándor bűnpártolás és gazdasággal Braun Armin hőrkerekedőt és Braun Arminét, valamint Steiner Lajost gazdaság bűntettével.

Márkus Mór az elnök kérdésére

hosszasan beszélt el az egész betörés lefolyását és a lopott holmik értékcsökését.

— Utoljára Kolozsváron voltam állásban, mint kereskedősegéd — kezdte vallomását — azonban nem tetszett nekem az ottani hely és ezért Debrecenbe jöttem. Itt megismerkedtem Mayer Zoltánnal és mivel pénzem fogytán volt, megbeszéltem vele, hogy betörést fogunk elkövetni. Kiszemeltük a Hatvan-utca 9. szám alatti bazárüzletet és Karácsony este 9 óra tájban bementünk az udvarra. Nem sokkal ezután a házmester bezárta a kaput, mi pedig elrejtőztünk a sötét udvarban. Amikor elcsendesedett a ház álkulccsal kinyitottuk az udvarra nyíló dupla ajtót és bementünk Gulyás József bádogos műhelyébe, amelyet a bazárüzlettel egy deszkafal választ el. A műhelyben levő szerszámok segítségével áttörtük a deszkafalát. Az üzletbe azonban már csak én mentem be, összeszedtem az ott található rőfös és rövidárut és négy-öt nagy csomagba becsomagoltam és kiadogattam Mayernek.

Elnök: Hány óra tájban történt ez?

Vádlott: 11 óra körül volt, amikor bementünk és hajnali 3 órakor végtünk. A kaput álkulccsal kinyitottuk és egyenesen az állomásra mentünk, ahol a ruhafár mellett tettük le a csomagot. Mayer ekkor hazament, mert azt mondta, hogy fél az apjától.

Elnök: Mit csinált a csomaggal?

Vádlott: Megvártam a reggelt és elhatároztam, hogy régi ismerősömhöz Braun Arminhoz megyek és a csomagokat egy hordár talyigára tettem és reggel 8 órakor beállítottam hozzájuk a Kőcsy-utca 7. szám alá, mint vásári kereskedő. Ők ismertek engem és nem is sejtették, hogy lopott árukat viszek hozzájuk. Egy éjszaka náluk aludtam és másnap megkérdeztem, hogy hol van vásár, mire felvilágosították, hogy Mezőtúron.

Másnap találkoztam Vunder Sándor régi ismerősömmel és azt mondtam neki, hogy csampész árum van Romániából, jöjjön velem a vásárra megfizetek neki jól. Megegyeztem vele, hogy három milliót adok két napra és ebbe 6 bele ment

Még aznap este kocsira raktam az árukat és Vunderrel együtt a csapókereti állomásra mentünk, ahol felültünk a budapesti személyvonatra.

Azért mentünk a csapókereti megállóhoz, mert a nagyállomásan esetleg gyanus lett volna a sok csomag. Mezőtúron két nap alatt eladtuk az árukat, összesen 16 millió koronáért, amelyből három milliót adtam Vundernek. Innen felmentünk Pestre, ahol a pénz nagyváltást ellumpoltam. Ezután hosszabb ideig kóborolt Szabolcsmegyében, Nyíregyháza környékén míg végre február 15-ike táján több más lopással kapcsolatban a nyíregyházi rendőrség elfogta.

Ezután a többi vádlottakat hallgatja ki a bíróság, akik tagadják, hogy tudták volna az áruk lopott voltáról és azt állítják, hogy jóhiszeműen cselekedtek.

A vád és védbeszéd elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét, mely szerint bűnösnek mondja ki Márkus Mór loptás büntetésére és ezért két fegyházbüntetésre, tíz évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanannyi időtartamra való felfüggesztésére ítélte. Súlyosbító körülménynek vette a bíróság, azt, hogy özöta Márkus Mór szinte üzletszerűleg lopásból élt és hogy az ellopott

Csokonai színházban

pénteken, szombaton és vasárnap világszenaifó!

Miss Sheba,

a világhírű átváltó művésznő a londoni „Empira színház” művésznője.

és

Dela Lipinskája,

a világhírű orosz „Kék madár” primadonnája vendégoperával teljes műsorával

Concertó:

Simai Ede,

a budapesti „Kis komédia” tagja.

Jegyek válthatók

a színházi pénztárnál.

Olcsó helyrak! 6000-50.000 K-ig.

holmik értéke 80 millió koronára rug Vunder Sándor vádlottat gazdaság vétségében mondja ki bűnösnek és ezért három hónapi fegyházra ítéli és végül Braun Arminét vagyonelleni kihágásban és ezért 1 millió 500 ezer korona pénzbüntetésre ítélte, a többi vádlottat pedig felmentette.

Az ügyész Márkus Mór büntetésében megnyugott, valamint a vádlott is és ezért ez jogerőre emelkedett, míg a többi vádlottak ügyében sulyos bírást, illetve a bűnösség meg nem állapítása miatt fellebbezést jelentett be.

Kettészelt holttest a budapesti vasútvonalon.

Az ismeretlen holttestet kirabolták.

A tegnap kora reggel a fővárosba igyekvő utasok férfitestét bukkanították a Kőbánya-rákosi vasútvonalon.

A kifelé haladó vágányokon Kőbánya és Rákos között feküdt a körülbelül 50-55 évesnek látszó férfi holtteste

Derékban szelte ketté a vonat

A megindított vizsgálat megállapította, hogy a halott zesebei teljesen üresek, semmiért értéket nem találtak, de egyetlen szőnyi utbaigazítást sem az áldozat kiltét felől.

Az ismeretlen az éj folyamán valószínűleg a vonat elé vetette magát. A különös csak az, hogy a holttest a hátán feküdt.

A férfi szürke munkaruhába öltözött, őszeshajú, csapzott bajszú, meglehetősen elhanyagolt külsejű.

A rendőri hatóság már kora reggel kiszállott, de mindennemű nyomtatás hiányában nem tudta megállapítani az áldozat kiltét. Koporsóba helyezték és beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

Pécs- és szivartárcák, női táskák, bőrből és szelyből. Jelvényes Bódis-Dávidházy Kálmán könyvtáros művek Debrecen, Fűvészkert-u. 9.

Ujdonságok.

A Nagytöplom renoválása felől szombaton dönt a presbiterium. A debreceni református presbiterium szombaton délután 4 órai kezdettel gyűlést tart, melynek összehívását tulajdonképpen a Nagytöplom renoválási munkálatainak vállalatba való kiadása tett szükségessé. A 670 millió munkára tudvaleg Fejér és Ritter, valamint Szilagyi János és Társa debreceni építő vállalkozók pályáztak. Afellett dönt most a presbiterium, hogy melyik vállalkozónak adja ki a munkát, melyet mindjárt megkezdene. A tárgyszorozaton szerepel még egy református hivatott választása is.

D. Balla Bertalan szabadságon. Dr. Balla Bertalan tb. tanácsnok, a városi adóhivatal vezetője jövő héten megkezdte szabadságát. Távolléte alatt ifj. Domsódy Imre tb. aljegyző helyettesíti.

Karácsony Sándor betegsége. Karácsony Sándor ref. főgimnáziumi tanár, kit Debrecenben is széles körben ismernek, s akít mint a magyar cserkészmozgalom egyik vezérét, a magyar diákifjúság szeretete veszi körül. Néhány nappal ezelőtt családja körébe utazott Gyulára. Itt tegnap előtt heves görcsök vették elő. Az orvosok vakbélgyulladás állapotát tal meg, mire meghívták a műtét elvégzésére dr. Hüttl Tivadár debreceni orvosprofesszort, aki szerencsés műtétet hajtott végre a betegen.

A volt közös 39-ik gyalogezred kötelékébe tartozott — a világháború folyamán — hősi halált halt baltársaink emlékének megörökítése céljából felállítandó emlékmű megörökítése céljából felállítandó emlékmű létesítésére és a leleplezési ünnepség előkészítésére kiküldött intéző bizottságnak 1925 július hó 18. napján, szombaton délután 4 órakor a város háza tanácstermében (emelet 33. sz. aúto) tartandó ülésére az érdekelteket tisztelettel meghívom. Besztercebányai Klein László ny. tábornok az emlékmű bizottság elnöke.

A Debreceni Sakk-kör válogató versenye. A Debreceni Sakk-kör az augusztusi nemzetközi mesterképző főturnára nevezett játékosai között u. n. válogató mérkőzést rendez, amely a Royal kávéházban két csoportban ma veszi kezdetét. A válogató versenyen jó formát elért játékosok a versenyvezetőség döntése alapján a főturnára bocsájtatnak. A játékosok felkérteknek, hogy a Royal kávéházban ma este 6 órakor teljes számban jelenjenek meg.

Indítvány a betegok — lestemplizésére. Egy amerikai orvosi szaklapban olyan ötlettel áll elő Evan O'Neill Kane dr. ur. amelyre mindent rá lehet fogni, csak azt nem, hogy nem eredeti. Mert eredeti ötlet, nagyon eredeti. Szabadalmazható a doktor ur. ha akarja, de ez nem feltétlenül szükséges, úgy sem fizia töle senki sem elvenni. A doktor ur. rugvanis nem akar mást, mint azt, hogy az operáció után az orvos tetoválásra a megoperált beteg testére a maga névjevét. A lestemplizésnek tartja erre a célra a távirati Morse-jelek használatát. Véleménye szerint az orvosnak is van annyi jussa, mint a művésznek, aki a művére ráírja a nevét, vagy a górosnak, aki gyártmányát szintén ellátja a maga márkájával. Részletesen fettegeti hogy mekkora hasonlóságnak az orvosi tudományra, ha a páciensek kivétel nélkül meg volna névelve, hogy ki operálta meg őket és esetleg a dátum is ott lenne az operáció napja. Mulatságos az eset. Eddig már sok mindent lestempliztek de betegét még nem. Nem is szólva arról hogy a doktor urnak erősen sántít a hasnolata, amikor a művésze, meg a górosra hivatkozik az eszme halálra van itélve mert aki operáltatni fogja magát, olyan orvoshoz fog menni, aki csak oprál és nem orvos. Mind stempliz is.

Választékos és izletes zóna reggelik, adagoként kettő ezer korona. Albert Belvárosi éttermében. Naponta friss csapolású dupla máriusi sör.

Több ezer főnyi közönség virág-esővel fogadta Bárány Istvánt, a párisi győztest.

A tömeg vállán vitte ki a 19 éves világbajnokot.

Budapest, július 16. Több ezer főnyi tömeg várakozott csütörtökön este a keleti pályaudvar érkezési oldalán. Bárány Istvánnak a Párisban diadalmasan szerepelt magyar úszónak és az FTC vízpoló csapatának megérkezésére. A közönség a kocsiából kiszálló versenyzőket éljenzéssel fogadta. Leányok virágcsokrokat nyújtottak át Bárány Istvánnak és az FTC játékosainak, akiket a pályaudvar kijáratánál József Ferenc királyi herceg várt. Elsőnek

dr. Donáth Leó, a Magyar Úszó Szövetség ügyvezető alelnöke üdvözölte a versenyzőket, utána dr. Cschiwindt Ernő az FTC alelnöke üdvözölte a megérkezett játékosokat. Mándoky Sándor ny. ezredes a MOVE nevében Bárány Istvánt köszöntötte. József Ferenc kir. herceg sorra kezét fogta a versenyzőkkel, majd a lelkesült tömeg a Himnusz clénekése után vállára kapta Bárány Istvánt és örömjungás közepette vitte ki a pályaudvarról.

Szófiában az összeesküvés miatt eddig ötvenhat halálos ítéletet hoztak.

Ellanyultak a banda mozgalmak és a kommunista hullám is elült.

Szófia, július 16. Az országban a bandamozgalom ellanyhult és a kommunista hullám is egészen elült. — Megállapítható, hogy jöllehet az összeesküvők hálózata nagyon kiterjedt volt, aránylag nem sok vádlottat ítélték el.

Mindössze 101 embert állítottak bíróság elé. az állam védelméről szóló törvény alapján. A bíróságok 73 pört tárgyaltak, eddig 56 halálos ítéletet hoztak, de ezek még nem véglegesek, mert hátra van a semmitőség, utolsó fokozat pedig a király döntése.

Idáig 4 halálos ítéletet hajtottak végre, az elítéltek mind a székesegyházi merényletben voltak részesek. Ezekből a számadatokból nyilvánvaló, hogy semmiféle tömeges ültözés nem folyik Bulgáriában és hogy a bírói gyilkosságokról szóló hírek koholtak. A sajtócenzúra már megszűnt és valamennyi lap akadálytalanul megjelenik.

Szabadonhocsátották mindazokat a letartóztatott embereket is, akiknek ártatlansága bebizonyult. Ezek között adólov volt földművelésügyi miniszter is.

Több mint másfél milliárdos költséggel, kis kockakő burkolattal látják el a Diószegi-utat.

A munkát őszi befefejezik. — A jövő évre az ideinél is gazdagabb burkolási programot készít elő Debrecen városa.

Debrecen város ez évi nagyarányú útburkolozási programjában szerepel a Diószegi-út kikövezése is. A terv szerint ezt az utat nyers bazalt kövel burkolják.

Kalenda Loránt műszaki tanácsos a város tegnap ülésén a terv megváltoztatására tett javaslatot. Előadta, hogy a nyers bazalt követ az idén alkalmazták először és arra a tapasztalatra jutottak, hogy ez a burkolat sokkal inkább megfelelő a közepes, mint a nagy forgalmú útakon, mert az utóbbi helyen süppedések következhetnek be.

Ezért a Diószegi-útra is a Hatvar, Csapó, Péterfia stb. uccákon alkalmazott és nagyon jól bevált kis kockakő burkolatot ajánlja.

Ez esetben a Diószegi-úton megmaradna a mai makadám burkolat alapnak, erre zúzott kőretegét helyezni kell s csak erre jönne a kis kocka. Mivel pedig ez a burkolozási költségesebb lenne az eredeti tervnél, azt javasolja, hogy az eredeti 6 m. széles burkolozás helyett csupán 5 méter széles úttestet csináljanak, melynek két oldalán 1—1 m. szélességben nyers bazalt támasztó burkolat kerülne.

Ez a munka 112.000 arany, tehát 1 milliárd és 624 millió papírkoronába kerülne.

ami alig néhány ezer aranykoronával haladja meg a költségvetés előirányzatát.

A tanács elfogadta a javaslatot s ugyancsak ellogadta a Rissebes körleti kőbánya ajánlatát a szükséges 100 vagon kis kockakőnek néhány hónapi hitelre való szállítását.

A nyers bazalt követ így más helyen használják fel a jövő évben, amikor ugyanis

hasonló gazdag programot készít elő Debrecen városa.

Sőt kilátás van arra is, hogy Szeged város mintájára hitel akció útján a jövő évben az egész burkolozási programot végrehajtsák.

A repülőgépek zivataros időben is zavartalanul járnak. Az idei viharos nyár folyamán nagyon sok repülőgép veti fel utazási előtt azt a kérdést, mi történhet, ha a gép zivatarba kerül. Gyakorlatilag a fenti kérdésre az a válasz, hogy a magyar légi Forgalmi r.-t. VII. kerület, Erzsébet körút 9. Telefonon József 83-87 bécsi járatai a zivataros idő dacára is a legnagyobb pontossággal és biztonsággal nyerne nap-nap után lebonyolítást.

Tűkörvártás, üvegcsiszolás, régi tárgyak ültözésére Sinkovits Béla üveg-műipari vállalata Szív utca 14—15. Telefon 356.

Humor a gondok között

— Azt mondja, hogy én vagyok az első nő, akit szeret. Hát volt valaha olyan férfi, aki ezt elmondhatta magáról?
— Igen.
— Kicsoda?
— Adám.

A nőgyűlölő lift. Marv herceg, az angol király leánya nemrégben Leedsbe ment, ahol az egyetemen tiszteleti jogi doktornak avatták. A rektor és a város főpolgármesterének kíséretében beült az egyetem liftjébe, hogy följusson a harmadik emeleten levő díszterembe. A lift, amely mindaddig kifogástalanul működött, most megbicsakolta magát és sehogy sem lehetett elindítani. Szerelőt hívtak, aki azonban smmi hibát nem tudott föfedezni, de a lift csak nem mozdult. A hercegnőnek akartva, nem akartva gyalogszerrel kellett a lépcsőn fölhaladnia. A Jókodvuen meg is tette, de alighogy fölért a harmadik emeletre, a lift meggondolta magát és megint kifogástalanul teljesítette a szolgálatát. Most mindenki visszaemlékszik arra, hogy a lift ugyanazt a bolondiat játszotta három évvel ezelőtt, amikor a hercegnő meglátogatta az egyetemet. A londoni spiritiszta társaság már akkor foglalkozott a fiókzatos esettel és arra az eredményre jutott, hogy a jelenségek okozója egy meghalt öreg tanár aki híres volt nőgyűlöléséről. Az angol spiritiszták szinte meg vannak győződve, hogy az öreg professzor szelleme a liftet használja föl a nők bosszantására.

Fényképezőgépek és fotóképek leg nagyobb választékban Berzékly műtermében Ferenc József-ut 38. Lemes eladás darabonként is.

Színház.

Leszállított helyárok a színházban! A Csokonai színház jelentése. A nagy sikerre való tekintettel még szombaton és vasárnap lépnek fel Scheba a világhírű átváltzó művésznő, ki egy-maga 19 szerepet játszik. Ezt mindenkinnek meg kell nézni! **Dela Lipinskaja** a világhírű orosz „Kék madár” primadonnája csodálatos művésztettel — ami páratlan — (neki az 6 fényes műsorát s vele együtt **Simay Ede**, a „Kis komédia” tagja con ferál és gyönyörűn hangulatos dalokat énekel. Az igazgatóság, hogy mindenki számára lehetővé tegye ezeknek a csodásan művészi előadásoknak a megtekintését a színház helyárokát péntek, szombat és vasárnapra 50 százalékkal leszállítja, hogy a város kevésbé tehető polgárai is részesülhessenek a feledhetetlen estéknek. Elsőrendű támlás-szék 25.000, II. rendű 20.000, III. rendű 15.000 korona.

Sílessen jegyét biztosítani a feledhetelen estékkel!

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

VIGSZÍNHÁZ: A zengő hárfa (Königs Sünde). A szoltáros király története 9 fejezetben, hatalmas kiállítás, eredeti egyiptomi felvételek. Kísérő: Bocsánat tévedtem, burleszk.

URANIA: Mary Picford főszereplésével: Rosita: regényes történelmi előadásban. Kísérő: A végzet játékszer, burleszk.

Eladó

a Károly Ferenc József-út 50. szám alatt levő

H A Z,

1464 szögöl területtel. Tégla épület, egy szoba, konyha, tengerizőre, szőlő és gyümölcsös. A lakás vevőnek átadatik. Ár 160.000,000 K. Értekezni lehet dr. Nagy István ügyvédnél. — Szent-Anna ucca 8. szám.

Debrecsünek az erdélyi vihar által okozott károkat.

Bukarest, jul. 16. Az Erdélyben legutóbb pusztított viharok által okozott károk felbecsülése folyamatban van, Számszerű adatok még nem állnak rendelkezésre, azonban a kár nagyságára élénk világot vet az a körülmény, hogy Szilágy megyében fel kellett függeszteni az adóbehajtást. A bihari prefektus a kormánytól a költészet részére 500 vagon búzát és 100 vagon vetőmagot kért.

Kiránduló társaság katasztrófája.

Bukarest, július 16. A Marosvásárhely közelében fekvő Várhegy községből egy 50 tagú társaság kirándulást tett a Putna völgyébe. A társaság délután az iparvasuton érkezett kiránduló helyére. Az erősen lejtős úton az iparvasut fékfelmondta a szolgálatot, a szerelvény egyik kanyarodónál felborult és lezuhant a keskeny töltésről. A kiránduló társaság tagjai a szerelvényvel együtt a mélységbe zuhantak. A katasztrófiának 2 halottja és 40 súlyosan sebesült áldozata van.

Magyar vet, oláh arat.

Kavarodás egy földkisajátítás körül. A periamosi zárda 33 hold földjét 1924. novemberében a román hitközség részére kisajátították. A hitközség mindössze husz tagból áll, meg sem alakult még és sem rania, sem temploma nincs. Az agrártörvény rendelkezései szerint, ha a kisajátításkor be van vetve valamely föld, annak termése még a régi tulajdonost illeti. A zárda a múlt év augusztusában, tehát három hónappal a kisajátítás előtt szokás szerint felesbe adta ki földjeit. Most amikor a felesek kimentek aratni a termést már keresztetkbe gyűjtötték, mezelet az ügyvéd s a román görögkeleti egyházközség nevében minden termést lefoglalt az egyházközség részére. Minthogy a felesek nem voltak hajlandók átadni a termést, a főszejgabíró csendőroket hozott ki és ezek foglalták le a gabonát és a felesek termését.

Milyen idő várható.

Meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban a hőmérséklet általánosan emelkedett, kivételesen kevéssé meg is haladta az átlag mértéket. Csapadék jelektelen mennyiségben csak szóróványosan esett az ország nyugati részén.

Időprognózis: Változókonv felhős zivatarra hajló, mérsékelt meleg idő várható.

Kitűnő férfi fehérneműk Frank Edénél



HARISNYÁK

elszakíthatatlanok! Mindenütt kapható.

Meghalt Tisza István bihari barátja, aki harminc évvel ezelőtt már egyszer koporsóban feküdt.

Pallay Lajos, aki párbajban halálos lövést kapott, de a ravatalon fölélt a koporsóban s négy hét múlva kilovagolt.

Ma délután temették el Budapesten Pallay Lajos, volt nagyváradi ügyvédet, a Budapesti élő bihariak nagy részvéte mellett. Pallay Lajos, aki most hetvenhat éves korában hunyt el csöndesen, hosszú betegség után, aki Tisza István gróf egyik legintimebb barátja volt, egyike ama csodálatos alakoknak, akik ma már csak Jókai regényeiben élnek. Az öreg ur, aki hetvenhat évet élt

harminc évvel ezelőtt már egyszer ravatalon feküdt nagyváradi kuriáján s már el akarták temetni, amikor az utolsó pillanatokban újból magához tért s a már egyszer halott Pallay Lajos még harminc évig élt viruló egészségben.

Az sem mindennapi történet, hogy került Pallay Lajos harminc évvel ezelőtt a ravatalra. Veszedelemes párbaj miatt.

Ellenfele Waiszlovich Gyula volt, aki ugyancsak, mintha Jókai regényalakjai közül való lenne, a legromán mantikusabb életű bihari emberek egyike.

Egy alkalommal a vizesgyáni pusztán Waiszlovich Gyula és Emil testvére vadászakkal mentek öltre egy Seiterer nevű lovaskapitánnyal, aki a bérletük gondonka volt. Pallay ugy került a családi küzdelembe, hogy mint ügyvéd elvállalta Waiszlovich Adolf képviseltét ebben a veszedelemes pörben. Másnap délelőtt,

amikor huszársztek társaságában végigsétált a váradi korzón, eléje állt Waiszlovich Gyula és lovagló korbácsával végigvágott Pallayn.

A segédek rendkívül súlyos feltételt

pisztolypárbajban állapodtak meg. Mindenki tudta, hogy ez élet-halál harc. Waiszlovich, az Afrikában járt croszlánvadász, célzott és első lövése haslövés volt Pallay összeesett s a párbajorvos pár pillanat múlva konstátálta, hogy a sérülés halálos. Pallay holttestét hazavitték a Sal Ferenc-utcai kuriára és fölgravatolták. A ravatalnál azonban szenzációs dolog történt, már gyülekezett a gyásznép ott voltak mind a bihari előkelőségek, amikor

egyszerre megmozdult a halott.

Izgagtottan hívták a koporsóhoz az orvosokat, akik csodálkozva állapították meg, hogy a halott szív működése megindult. Kivették a koporsóból Pallay Lajosot és az orvosok hozzáfogtak a csodatevő munkához, hogy életbentartsák a fölélt halottat. Másnap este újra kimaradt Pallay szívverése, de aztán ismét magához tért s még három hétig lebegett élet és halál között. Három hétig térdig magasán feküdt a szalma a Sal Ferenc utcában, hogy senki se csizörgös ne zavarja a nagy betegot és három hétig aggódta Pallay Lajos intim barátai, közöttük Tisza István gróf is, hogy sikerül-e életben tartani a roppant sérülés után ezt a hihetetlenül szívós embert.

A csoda megtörtént, Pallay Lajos felgyógyult.

Akkor senki se hitte volna, hogy Pallay még harminc évig él és csendes öregség után fektetik őt ravatalra, amelyen már egyszer oly regényes körülmények között fektült. Mert nem hiába voltak híres gascognei legények azok a bihariak.

A mai tőzsde.

A korona 72.55.

A mai értéktőzsdén az iránvzat eleinte gyengébb volt, később azonban barátságosabbra fordult. A nyitási árfolyamok még a tegnapi záró kurzusnál is alacsonyabbak voltak, azonban intervenció vásárlások következtében közvetlenül nyitás után lassu áremelkedés indult meg, amely ugyan erőteljesebb mértékben csak egyes értékekben jutott kifejezésre, azonban hatását kisebb mértékben az egész piacon érezték. A forgalom csak határidős és arbitreza értékekben élénk, helyi papirokban alig volt üzlet.

Zürichi zárlat: Páris 2432 fél, London 2503 háromnegyed, Newyork 515.10, Brüsszel 2385, Milánó 1925, Hollandia 366.40, Berlin 122 ötnyelcad, Bécs 72.55, Szófia 372 fél, Prága 1525, Varsó 98 ötnyelcad, Budapest 72.55, Belgrád 905, Bukarest 250.

Ferencvárosi sertesvásár: Felhajtás 2200. Árak: könnyű 16.5-19.5, közép 19-21.5, nehéz 18-21.7. Az iránvzat elértanynha.

Vágómarhavásár: Felhajtás 400 nagy vágómarha: Árak: ökör legjobb 13.5-17, kivételesen 17.5-18, közép 9-13, gyengébb 6.8-9.5, bika jobb 13.5-16.5, ki-

vételiesen 17-17.5, közép és gyenge 9-13, gyengébb 10.5-15, kivételiesen 15.5-16, közép és gyenge 5.5-10, kicsontozni való 4-5 nov. marha 7-12. A vásár élénk iránvzat mellett folyt le a közép és gyenge minőségű marhák ára 0.5-1 koronával emelkedett. Az I. r. minőségűek változatlanok maradtak.

Terménvtőzsde zárlat: A mai termény tőzsdén az iránvzat lanynha volt. A főbb cikkek majdnem kivétel nélkül olcsóbbodtak. Forgalom ma csak nagyobb tételekben volt.

Hivatalos árak: ó búza 76 kilós tiszavidéki 405-410, egvéb 402 fél és 407 fél, 77 kilós tiszavidéki 410-415, egvéb 407 fél és 412 fél, 78-as tiszavidéki 415-420, egvéb 412 fél és 417 fél, új búza 77 kilós tiszavidéki 400-405, egvéb 395-400, ó rozs 380-390, új 337 fél 342 fél, tak. árna 270-280, zab 440-460, tengeri 280-85, repce 450-60, korna 265-70. Fővárosi lisztek változatlanok.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról: Angol font 345000-347000, cseh korona 2105-2121, dinár 1224-1246, dollár 5 dollárosnál nagyobb 70560-71390, kisebb 70460-71390, francia frank 3363-3393, hollandi forint 28150-28420, lei 345-349, leva 507-515, líra 2645-2667, márka 16860-16960, osztrák schilling 9985-10065, dán korona 14640-14730, svájci frank 13800-13900, belga frank 3263-3293, Belgrád 1244-

1252, Berlin 16860-16960, Bukarest 340-342, Brüsszel 3293-3313, London 3450-347600, Milánó 2640-2656, Newyork 70960-71390, Páris 3358-3378, Prága 2105-2117, Szófia 512-516, Varsó 13530-13610, Bécs 9985-10045, Zürichi zárlat 13780-13880.

Magyar Nemzeti bank közli az autorizált cégekkel, hogy a felajánlása kerülőbankjegy kifizetés csak a mai clearingre érvényes és ezek kifizetését 17-én délelben megállapítandó árfolyamcn vesz csak át.

Mit hirdet ma az ingóságkövetítő?

Hatvan utca 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban.

Telefon 11-99. Telefon 11-99.

Egy üzemből levő 13. Hp. benzínmotor cséplőgarnitúrával és esetleg csépléssel együtt azonnal átvehető.

Mindenféle művészi és ipari termékek, butorok vétete és eladása.

Ha bármilyen felesleges tárgya van, hozza be vagy jelentesse be az Ingóságkövetítőnél. Elfogadjunk megbízást egész lakásberendezések, hálóok, ebédlők, uriszobák, irodaberendezések, hagyatékok eladására, valamint mindenféle butorok és ingóságok alkalmi áron való beszerzésére. Ha elköltözik, forduljon az Ingóságkövetítőhöz, mert mindenféle ingóságát itt értékesítheti a leg hamarabb.

Mindenki tudja már, hogy legelőszöbba az Ingóságkövetítőnél lehet vásárolni. És a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett is! Az Ingóságkövetítőnél megkaphat mindent, nem kell tehát őt-hat helyet iárni.

Páratlan alkalmi vételek: bádogtetős korcsmai mult hűtőszekerezettel, korcsmai, kávéházi, cukrászdai márványlapos asztalok, nagy ablakok spalettákkal, antik asztalok, órák, vitrinek, dísztárgyak, szobaszasztalok, Schöberágyak, ágy elé való szőnyegek, szőnyegporolólállvány, 7-8 milliméter vastag tükörűvek, sodrony ágybetétek, hat szeméves ebédlőkészlet, művészi festmények, egy lóra való löszerszámok, könyvtáraknak való könyvek és mindenféle ingóságok.

Havi és heti részletfizetésre is adunk: férfiruhákat, paplanokat, vásznakat, függönyöket, futószőnyeget, székeket, asztalokat, egész és félhálókat, összecukható vaságyakat, magános butorarabokat, varrógépeket, gvermekkocsikat, gver mekágvakat, villanvilusztereket, petroleumlámpákat, inga, fali és ébresztő órákat, asztal és tornyos spórokat, szentképeket, Kályn-szobrokat, hegedűket, virágállványokat, virágcserepöntartókat és mindenféle ingóságokat.

A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságkövetítőnél rendelkezhető meg részletfizetésre is.

Egy kitűnő karban és jelenleg üzemben is levő 13 Hp. benzínmotor cséplőgarnitúrával esetleg a felvállalt csépléssel együtt azonnal átadó családi okok miatt. Rendkívül előnyös alkalmi vétel. Ára két részletben is fizethető.

Hatvan utca elején egy raktárhelviség kiadó.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, mindenekelőtt jöjjen el az Ingóságkövetítőbe. Mindent egy helyen bezereshet és milliókat spórolhat meg ha itt vásárol.

Nagy szenzáció

6 db. levelezőlapp, egy művészi fényképnagyítással együtt 100 ezer korona. TAKÁOS műtermében, Csapó-utca 16. szám.

Kötéláru üzletemet

Petőfi-tér 4. szám alatt megnyitottam. Kitűnő anyag. Jutányos árak. Viszonteladókna árengedmény!! Bogdány Sándor Kötélgyártó.

Legfinomabb PERGAMENT és ZSINEG befőtt-kötöző

Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésben. Telefon 70. Piac-u. 51.

141 a Debreceni Ujság 141 telefon-szama 141

KNOTTI KOVÁCSNÉ
szabászati és varróniskolája
KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.
Beltréte 9 órától 1 óráig, k. s. 3—5-ig.

Festéket,

padlóakkot, brunolint, ter-
pentint, firniszt, zománclak-
kot és minden színű por-
festéket kiváló minőségben
nagyon olcsón vásárolhat:

STERN

festéküzletében **Piac uca 10.**
„Bika” szállodával szemben

Építő mester urak figyelmébe!

Homokot

korlátlan mennyiségben saját föl-
demről és igámmal köbméter-
számra 50,000 K-ért

szállítók.

Téglát, vagy bármilyen favaró-
szót is jutányos áron vállalok.
Megrendéni lehet: Sámson-ucca 8.
Árpád-tér. (VETÉSSY-NÉL.)

TAPOLCZA

gyógyfürdő (Miskolc mellett.)

Csodás gyógyvize és
kies fekvése miatt a leg-
élvezetesebb és legalkal-
masabb nyári kirándu-
lásra, hol modern szálló
és a legjobb konyha áll
rendelkezésre.

Strand-uszodája

az országban a legna-
gyobb és legmodernebb.

Gyógyvizének rádium
és szénsav tartalma a
tudományegyetem rá-
diumállomása megállá-
pítása szerint a legna-
gyobb az országban és
Gastein vizével azonos.
Gyönyörű osonakázó-tó, vilány-
világítás, vízvezeték.

KALAPOK

lértaknak velom
és filaból
FRANKEDÉ-NÉL
megyha mellett.

TITONELLI MIKLÓS

Kőfaragó-mester
WESSELÉNYI-TÉR 10.

Elvállal: mindenféle síremlé-
kek, sírboltok, hősi emlékek,
épület munkáknak műköből
és természetből való elké-
szítését. Árak legjutá-
nyosabbak. Kész sír-
kövek telepemen
:-: kaphatók. :-:

Asztalos István

hordógyártási telep
Boldogfalva-utca 3. sz.
Bejárát: Miklós-utáról Iskola
vagy Szálkai-utóán.

Minden kádáraru: boros, szil-
rosherdó, kád, veder, dőzsá-
főle, új használt legolcsóbban
kapható és javítható.

Felhívásra a munka megnéző-
se, felvállalása és esetleg elszál-
lítása iránt helyszínére küldünk,
ugy helyben, mint vidéken.

Fahulladék, forgács kapható.
Segédek, tanulók felvétetnek.
Telefon: 6-58.

Értesítés.

Van szerencsém a m. t. köz-
zönséget, vendégeimet, ismer-
őseimet és barátaimat értesí-
teni, hogy az

Imperiál szálloda éttermeit

és
Imperiál
Kis Vezeklőpince

éttermét és sörcsar-
nokát (Budapest, VII.,
Rákóczy-ut 90.) atvet-
tem és azokat ujonnan at-
alakítva és tényszeren bere-
dezve (a pince megnagyobbított)

megnyitottam!

Szíves támogatásukat kérve, ma-
radok mély tisztelettel

BUCKY,
vendéglős és szakács.

Naponta a Halászlét és magyar
ételkülönlegességeket személyesen
főzöm.

Olcsó étlapáram közismertek.
A Kis-Vezeklőben Menü 18,000 K-
a kész ételből szabadon választva.
Elsőrendű asztali bor 1 liter 15
ezer korona. Jászberényi uradalmi
kadarka 1 liter 18 ezer korona.

Tisztelettel kérem a m. t. közön-
séget, szíveskedjenek az Imperiál
Étterem, Imperiál Kis-Vezeklő
Opera-Étterem és Opera-
Vezeklő-Pince étlapárait figyelem-
mel kísélni. Olcsóságban felülmul-
hatatlannak.

Minőség és olcsó árban mi ve-
zetünk.

As Imperiál Ké-Étteremben
(volt Bar) BUBY énekel.

As Imperiál-szálloda legjobb
és legolcsóbb, vidékieknek találkozó-
helye.

Apró hirdetések.

Ajánlat.

Részletfizetésre

olcsón és pontosan szállí-
tít Winkler fakeskedő
tuzelőanyagot. Margit-
fürdővel szemben. 8887

Jó házikoszt
bent étkezésre és kihor-
dásra jutányos áron kapható
Varga utca 28. sz.
utcai lakás. 19

Kérékpárok
kiváltva, férfiak, nők és
5 éves gyermekeknek is
legolcsóbb Nagynál. Egy
használt kútszivattyú el-
adó. Árpád-tér 27. 9085

Csöplést
vállalok 8-as magánjáró
órcemre azonnali szállít-
ható. Erzsébet utca 20. 9112

Kis nyugdíjas
középkorú, megbízható
nő elmenne házvezetőnő-
nek magános urhoz. Vi-
dékre is. Cím Nagy József-
né. Csapó uca 16 sz.
alatt megtudható. 9108

Gyermekszerező
jó nevelési leány intelli-
gens jó családhoz gyer-
mek meilő elmenne. —
helyben vagy vidékre. —
„Szolid” jellegre. 26

Házikisasszonyok
aiánlkozik úri, vagy jobb
családhoz jó nevelésű
leány. „Szorgalmas” je-
llegre. 27

A nagyközönséghez!
Vadfiát most nemestise
be. Eredményesen vállal-
lom. Vadribizli. vadri-
zsák, mindenféle vadon-
csek legnemesebb fajokra
való beszemzését úgy vi-
déken, mint tanván is. —
Vértetves almafák keze-
lését, kertek tervzését. —
Varga Lajos kertész. —
Hortobágy uca 3. 9135

Férfnemű
varrást jutányosan készí-
tek. Ajánlatok „Pontos
munka” jellegre a kiadó-
ba kéretnek. 9133

Házikisasszonyok
aiánlkozik intelligens. —
szorgalmas árva leány. —
magános úrnőhöz. Vagy
őreg pár emberhez. aki
egy esléddel mindent —
elvégez. Eötvös uca 71.
szám. 9125

Fizvelem! Fizvelem!

Ne dobia ki pénzt. —
csak egy rendeléssel is
megvözödhetik, milyen
anyagból, milyen munkát
adok. Elsőrendű boxból
és anyagból férfi egész-
cipő 200,000, női félcipő
180,000 K. Egy pár férfi
cipő fejeles, féltalp és
sarokkal 100,000 K. Egy
pár női cipő fejeles, féltalp,
sarokkal 90,000 K.

Gazdálkodók! Egy pár
férfi boxsizma mérték
után 400,000 korona.
FABIAN, Rákóczi 71 és
Eötvös uca sarok.

Szappanos uca
11 sz. 1 szoba, konyha,
speizből álló lakásmat
elcserélem hasonlóval. 9126

Kiadó
egy bútorozott szoba. —
konyha, speiz. Nvül 111.
szám. 9130

Kereslet.

Aranyat,
esztét. briliánst, ha-
misfogatát uca. Steiner
Mihály. Hatvan-u. 8.
szám. I. em. 1

Egy
szoba, konyhás lakást ke-
resek lelépést fizetek. —
Tűzoltó laktanya. Kup-
festundt József. 9120

Elsőrendű
cipészegédet felvesz —
Grósz Lőrinc. Sassa uca
1 szám. 9134

Veszek
diványokat, garnitúrákat
szőrt, afrikot, madráco-
kat mindenkor. Széchenyi
ca 8. szám. 38

Egy
cipészegéd jó raktári —
munkára és egy tanuló
felvétetik. Czegléd uca 10
Klent Sándor. 9127

Eladás.

Autó
és Rádió accumulatoro-
kat elad. javít és tölt
Földvári debreceni első
elektrotechnikai gyár —
Széchenyi u. 55. Telefon
168. 7

Eladó
1923 évi termés 20 hl. el-
adó. Miklós uca 21. 9131

Két
drb vágni való marha el-
adó. Boeckai-tér 7. szám
9136

Eladó
világos keményfaháló. —
ebédő divány, hencser —
Schöberágy, egyes birto-
kok. Széchenyi uca 8.
szám. 32

Eladó
diványok, hencserek bór-
garnitúrák olcsón. Meg-
rendeléseket javításokat
vállalok Piac uca 75.
szám. 31

Egy
csinos családi ház 150
négyzetű földel minden
elfogható ártért gyorsan
eladó. Nagy József telep.
Nagy József uca 26. 9128

Két
ház azonnali bkeöltözéssel
lefordalmasabb helyen 4
szoba, konyha, kamara,
terasz, pince, sertésöl. fás
szín stb. úgy a második
ház, szoba, konyha, ka-
mara, minden elfogadha-
tó ártért olcsón eladó.
Márton Kálmán uca 17.
Nvilas-telepen. Felvilágo-
sítás kapható. Márton
Kálmán 52. Telefon 10-74
9090

Eladó
Timár uca 52 számú
nagytelekű ház. Gazdálko-
dóknak különösen alkal-
mas. 8341

Patakyl István
v. grófi uradalmi tiszt-
tartó, az orsz. földbírók
r. bíróság által engedély-
ezett ingatlan értékesítő.
Pénzkölcsönöz és az
országos gazdaszítetek el-
helyező irodája Debrecen.
Csapó uca 19.

Eladó birtokok
2 holdtól felfele, minden
nagyvágyban, tanváral. —
Bérbeadó is van több. —
Ház kisebb nagyobb ol-
adó. Pénz! Pénzkölcsönt
olcsó kamattal is folyósítat
közvetít irodám. Patakyl
Csapó uca 19. 9132

Vetőgép
Kühne féle. 14 soros, egy
izben használt és teljes
kijűző karban levő gaz-
dasági felszerelés kedve-
ző fizetési feltételek mel-
lett eladó Vértessy ut 8.
szám alatt. Vértessy tégla
gyár mellett. 9114

Bőr-fregoli **TEGDÉS** szabónál
heti-havi részletfizetés
mellett. 0000
Péterfia-ucca 42. sz.

Szénsavval telített
Éva vizet igyunk
üdit — frissit
Megrendelhető:
Márkus Jenő, Hatvan-u. 22. Telefon-
szám 14

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közön-
séget, hogy a KANSz. temetkezési vállalatotól
megváltam és
saját temetkezési vállalatot
alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak
mellett temetéseket elvállalok.
A nagyérdemű közönség pártfogását kéri
Jancsó Kálmán asztalosárú- és fakoporsó-gyára.
Telep és felvevő iroda: Debrecen, Bárosi-u. 3. Telefon: 10—35.